

KDB 257

012.P

NVE/001735
V 1961

TILLATELSE

FOR

FORENINGEN TIL BÆGNAVASSDRAGETS REGULERING

TIL Å REGULERE VANGSMJØSA OG SLIDREFJORD I OPPLAND FYLKE

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 16. JUNI 1961).

Ved kongelig resolusjon 16. juni 1961 er bestemt:

1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering å regulere Vangsmjøsa og Slidrefjord på de betingelser som er inntatt i Industridepartementets tilråding av 16. juni 1961.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringene i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.

Betingelser

for tillatelse for Foreningen til Bægnavassdragets Regulering til å regulere Vangsmjøsa og Slidrefjord.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 16. juni 1961.)

1.

Reguleringskonsesjon gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeier i reguleringsanleggene, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfallseieres andeler i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år fra konsesjonens datum skal staten kunne innløse de andeler i reguleringsanleggene som måtte tilhøre eiere for hvem reguleringstillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vassbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 60 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vasskraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdrag skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med de tidligere bestående reguleringer. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

For den øking av vasskraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 2 pr. nat.-hk.

Godtgjørelsen blir å erlegge etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas i bruk. Den har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

5.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og 4 og kontroll med

vannforbruket, samt angående angivelse av kraft, jfr. post 21, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

6.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse frister uten tillatelse meddelt av departementet oversittes, erlegger konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 100.

7.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

8.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

9.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde, eller helt eller delvis dekke utgiftene til, en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

11.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonæren og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og bruer, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvist tilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veier og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsregulerings-

loven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

14.

Konsesjonæren plikter, i de områder som berøres av reguleringen, å sette ut settefisk og/eller yngel av aure etter nærmere bestemmelse fra vedkommende departement. Alle omkostninger som er forbundet med dette bæres av konsesjonæren.

Til fremme av fisket i vassdraget skal konsesjonæren opprette et fond på kr. 50 000 etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

Konsesjonæren plikter, dersom vedkommende departement forlanger det og etter dette departements bestemmelse å avgi vann til eventuelle fisketrapper.

Dersom departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres av reguleringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Konsesjonæren plikter å dekke utgiftene til forsterket fiskeoppsyn i anleggstiden etter departementets nærmere bestemmelse.

15.

Innen reguleringen tas i bruk skal konsesjonæren innbetale til jordbruksfond for Vestre Slidre og Vang kommuner kr. 200 000. Fondets fordeling mellom kommunene bestemmes av Landbruksdepartementet. Rentene skal etter nærmere bestemmelse av herredsstyrene anvendes til fremme av jordbruk i distriktet.

For fondene skal utarbeides vedtekter som godkjennes av Landbruksdepartementet.

16.

De neddemte områder ryddes for trær og busker (kratt). Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye.

Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement skal foretas finrydding av begrensede områder av hensyn til fisket.

Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemming av vedkommende areal.

17.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal ut-

føres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

18.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglement er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 200 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

19.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

20.

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

21.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst., av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

22.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- og brukseier som ikke er medeier i reguleringsanleggene, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen, mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

23.

Dersom det kan skje uten uforholdsmessige utgifter eller arbeider, plikter reguleringsanleggenes eier å treffe slike tiltak samt å avgi vann i sådan utstrekning, at den alminnelige fløtning i vassdraget forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtningen, som ikke på denne måte avhjelper, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

24.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommune. Konsesjonshaveren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

25.

Til skjønn i anledning reguleringen skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

26.

Reguleringsanleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter er-

stattes det offentlige av reguleringsanleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

27.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vass-

draget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

28.

For oppfyllelse av de forpliktelser som ved anleggene eller deres drift pådras like overfor andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 20 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Manøvreringsreglement

for regulering av Vangsmjøsa og Slidrefjord.

(Fastsett ved kgl. resolusjon 16. juni 1961.)

1.

Reguleringsgrensene er:

Vangsmjøsa:

Øvre kote 465,50

Nedre kote 462,50

Reguleringshøyde 3,00 m

Slidrefjord:

Øvre kote 366,00

Nedre kote 362,50

Reguleringshøyde 3,50 m

Kotehøydene refererer seg til Vassdragsvesenets fastmerker F. M. 28 ved Vangsmjøsas utløpsos med høyde 470,256 og F. M. 24 nedenfor Slidrefjordens utløpsos med høyde 366,905.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Når lågvassperioden er slutt om våren, stenges dammene slik at bare lågvassføringen slippes. Når fjordene er fylt til henholdsvis kote 465,20 (0,905 på V. M. ved Hemsing bru) og 365,50 (1,368 på V. M. i Røn), manøvreres dammene så vidt mulig slik at disse vannstander holdes til 15. september.

Etter 15. september skal dammene manøvreres slik at vannstandene ikke overstiger øvre reguleringsgrense, jfr. dog post 4.

Når lågvassperioden er inntruffet om høsten, skal tappingen ikke foregå hurtigere enn at den forhåndenværende snømengde i nedbørsdistriktet omregnet til smeltevann vil kunne gi full gjenfylling av det som tappes. Ellers kan tappingen foregå etter behovet hos de bruk som deltar i reguleringen eller får tillatelse til å bruke reguleringsvann, fortrinnsvis de nærmest nedenforliggende bruk.

3.

Det avgis det til den alminnelige fløting nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte regler.

4.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets naturlige flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må lågvassføringen forminskes til skade for andres rettigheter.

5.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes hver måned avskrift til Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

6.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sine boliger.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.